

No turning back – damage done !

Blå Messe 8.8.10 Notodden Kirke

Joh. 6, 66-69

Etter dette trakk mange av disiplene seg unna og gikk ikke lenger omkring sammen med ham. **67** Da spurte Jesus de tolv: «Vil også dere gå bort?» **68** Simon Peter svarte: «Herre, hvem skal vi gå til? Du har det evige livs ord, **69** og vi tror og vet at du er Guds Hellige.»

Denne lille dialogen fra Joh. 6 oppsummerer brødunderet og den påfølgende undervisningen og diskusjonen . Den kunne passelig gått under overskriften ”Nakent liv i grenseland”

Johannes hevder ei ganske bestemt og kompromissløs lære om Jesus: Den som vil ha del i det evige livet som Gud nå lyser ut i de siste tider må ha næring av et annet slag enn det denne verden kan gi, det som stammer fra mennesket selv, fra kjøtt og blod. Evig-livs dietten , som bygger det nye mennesket består av et sterkt og nært og personlig trosforhold til Jesus Kristus. Vi snakker her om en total avhengighet av en annen person. Veldig lange karbohydrater. En frelser som du aldri har sett, men bare hørt om, den eneste som det er mulig å suge evig liv av. Dette er egentlig ganske ekstremt. Vi snakker om et trosforhold omtrent som soppens forhold til treverket. Vi snylter på Jesus. Pietistene på 1700-tallet prøvde å gripe dette med makabre bilder som for eksempel sårmarken som kravler omkring og lever av Jesu legeme og blod. Ganske frastøtende, ikke sant?

Like frastøtende må det ha virket på Jesu samtidige når han snakker om seg selv som brødet som er kommet ned fra himmelen

Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Den som tror, har evig liv. **48** Jeg er livets brød. **49** Fedrene deres spiste manna i ørkenen, men de døde. **50** Det brødet som kommer ned fra himmelen, er slik at den som spiser av det, ikke dør. **51** Jeg er det levende brød som er kommet ned fra himmelen. Den som spiser av dette brødet, skal leve til evig tid. Og det brødet jeg vil gi, er min kropp, som jeg gir til liv for verden.»

52 Nå ble det en strid mellom jødene, og de sa: «Hvordan kan han gi oss sin kropp å spise?» **53** Jesus sa da til dem: «Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Hvis dere ikke spiser Menneskesønnens kropp og drikker hans blod, har dere ikke livet i dere. **54** Men den som spiser min kropp og drikker mitt blod, har evig liv, og jeg skal reise ham opp på den siste dag. **55** For min kropp er sann mat, og mitt blod er sann drikk. **56** Den som spiser min kropp og drikker mitt blod, blir i meg og jeg i ham. **57** Slik den levende Far har sendt meg, og jeg lever ved ham, slik skal også den som spiser meg, leve ved meg. **58** Dette er det brød som er kommet ned fra himmelen, ikke det som fedrene spiste, de som døde. Den som spiser dette brødet, skal leve i all evighet.»

59 Dette sa han da han underviste folket i synagogen i Kapernaum.

Til og med disiplene ble støtt. Det var tøffe ord.

60 Mange av disiplene hans sa da de hørte det: «Dette er harde ord! Hvem kan høre på slikt?» **61** Jesus visste med seg selv at disiplene hans murret på grunn av dette, og han sa: «Blir dere støtt av dette? **62** Hva så når dere ser Menneskesønnen stige opp dit hvor han var før? **63** Det er Ånden som gjør levende, kjøtt og blod duger ikke. De ordene jeg har talt til dere, er ånd og liv.

Men så var det noen igjen da, som ikke ble støtt. Og den lille dialogen som er pretekst i dag er interessant på mange måter. Det er noe nøkternt og lite emosjonelt over den enda så kritisk situasjonen er :

Etter dette trakk mange av disiplene seg unna og gikk ikke lenger omkring sammen med ham. **67** Da spurte Jesus de tolv: «Vil også dere gå bort?» **68** Simon Peter svarte: «Herre, hvem skal vi gå til? Du har det evige livs ord, **69** og vi tror og vet at du er Guds Hellige.»

Jesus spør ikke akkurat som man kunne vente i et dypt avhengighetsforhold. Det er ikke noen tone av skampåføring: ”such ingratitude, after all those times I have saved your life”. Jesus sutrer ikke, tigger ikke om bekreftelse, anklager ikke. Han bare spør på bakgrunn av en saklig observasjon av at mange trakk seg unna. ”Vil dere også gå bort?”. Et ærlig spørsmål som fortjener et ærlig svar. Og Peter svarer, egentlig også ganske saklig. Vi kjenner jo Peter litt og vet han kan være svært emosjonell når han blir overveldet av fiskefangster, nekter å vaske beina, sverger på å følge Jesus til the bitter end, feker med sverd og kapper ører av offentlig ansatte, banner på at han aldri har sett Jesus i sitt liv, prøver å hindre Jesus i å ta opp sitt kors eller hva det nå kan være. Men denne gangen er han annerledes. Det er som om han har kommet ut i åpent lende. Nå er det bare den store vakre og ville fjellørkenen som ligger foran. Han har landa. Det er ingen vei tilbake. No turning back. Damage done. Jeg vil ikke si han er resignert. Jeg vil ikke si han er fryktsom, men jeg tror ikke hans hjerte er fullt av jubel heller. Han bare konstanterer: ”Hvor skal vi gå da, lissom. Til hvem da? Hvem tenker du på? Her er det ikke noe heltemodige terninger som er kasta , elver som er kryssa eller skip som er brent. Jeg liker denne litt flate, stillfarne, men stødige Peter. ”Alternativene er bare så mye verre” Pkt. 1 Du har det evige livs Ord. Pkt.2 Vi tror og vet at du er Guds Hellige. ”End of discussion” Det er ikke noen sterk proklamasjon. Han springer ikke opp på barrikader og vifter med flagg. Ikke denne gangen. Peter bare står der. Ikke akkurat trassig, men godt jorda og besluttsom på et plan som ikke er til å rokke. Han har funnet fjellet i seg. Han er blitt Peter slik Peter var skapt til å være. Kefas. Ikke fordi han har slik styrke og tyngde og motstand i seg. Bare fordi han er der han skal være. Og bli der , så lenge verden står. Omtrent som Slettefjell, eller Lifjellmannen

Eller som det heter i Rolf Jakobsens dikt ”Mer fjell”

Av og til
må noe vare lenge,
ellers mister vi vel vettet snart,
så fort allting snurrer rundt med oss.
Store trær er fint
og riktig gamle hus er fint,
men enda bedre -
fjell
Som ikke flytter seg en tomme
om hele verden enn forandres
(og det må den snart),
så står de der
og står og står
så du har noen å legge pannen inntil,
og kjøle deg
og holde i noe fast.

Jeg trivs med fjell.
De lager horisonter
med store hugg i,
som de var smidd av smeder.
Tenk på: - Den gamle nupen her har stått som nå
helt siden Haralds-tiden.

Den stod her da de spikret en arming fast til korset
Som nå. Som nå.
Med sildrebekker på og lyngkjerr og den store
bratte pannen
uten tanker i. Den sto her
under Belsen og Hiroshima. Den står her nå
som landemerke for din død, din uro,
kanskje dine håp.
Så du kan gå derforbi og holde i noe hardt.
Noe gammelt noe. Som stjernene.
Og kjøle pannen din på den,
og tenke tanken ut.
Og tenke selv.

Når vi som evangelisten Johannes snakker om den totale og kompromissløse avhengigheten av Jesus som nøkkelen til det evige liv, som løsenordet som åpner den hemmelige døra i fjellveggen og gir oss tilgang til skattene i dypet, da støter det kraftig an mot idealene i vår moderne individualistiske kultur. Den som sier med sin komiske blanding av liberal og autoritær stemme: Du skal være fri ! Så Peters retoriske spørsmål kunne jo innby til noen interessante tankeeksperimenter. Hvis vi ikke skal være kristne, hva slags idioter skal vi da være? (Dette er ikke flåsete sagt, det referere til en fyr som på 60 og 70 tallet pleide å gå i New Yorks gater med en plakat framme og en bak. Der stod det. "I'm a fool for Christ - Who's fool are you?")

Hvem skal vi gå til? Hvis vi ikke blir i Kristus? Tidens svar er mange, men det høyest profilerte er den eksistensialistiske romantikken sin heroiske livsvandrer som skuer suverent utover mylderet, som trossig (og lidende) løfter sin røst mot himmelens krefter og "står han av" i kraft av egen integritet. Perfekt opplegg. Helt og Martyr i en og samme operasjon. Som Humanetisk Forbund så treffende sa det i en annonsekampanje for noen år siden. "La de små barn komme til seg selv". Problemet er at denne posisjonen krever et urimelig høyt selvbilde etter min smak, men ære være dem for det. Jeg ville aldri ha orket det. Ideal og virkelighet ville ha crashet kontinuerlig. Som en slags intellektuell selvmordsbombe. Men for all del. Den dagen du verken vil eller kan tro. "What can you do?"

Jeg tror jeg ville endt mer som en kasteball mellom kulturens førende røster. Det geniale med vårt samfunnssystem er det at jo flere stemmer det fins jo flere ting kan man produsere. Det er derfor kapitalismen er så rik på innbyrdes motstridende autoriteter. Jeg ville garantert ha endt opp slik Paulus beskriver det så treffende i sin advarsel i Efeserbrevets 4. kap. V. 14

Så skal vi ikke lenger være umyndige småbarn, ikke la oss kaste hit og dit og drive omkring ved hvert eneste vindpust av ny lære, så vi blir et bytte for menneskers falske spill og listige, forførende knep.

Her har vi den flytende moderniteten sitt Nirvana. La tankene styres av Morgenbladet den ene uka, Se og Hør den andre, kostholdsguruer på fredagen, stilikoner på lørdagsshoppinga. Populærkulturelle referanser en liten stund, dypklassisisme til høsten. Du trenger ikke å vite hvem du er fordi du forandres hele tiden. Så herlig frigjørende. Cowboy den ene helga, haugianer den andre. Og slik går nu dagen... i den evige selvkonstruksjonen sitt fascinerende verksted. Arbeit macht frei! Blir du lei av deg selv? inn i ovnen og ut igjen på den andre siden. Break on through to the other side. .. Og for all del: Kast ikke bort tida på å jobbe kollektivt for endringer i samfunnet..... Det kunne skape uro...

Så hva er substans og hva er substitutt. Vet ikke. Vil ikke vite. Trenger ikke å vite. Interesserer meg ikke. Jeg er råka av Jesus. End of story. I can feel it in my bones. Løpet er kjørt. Hvem andre skal vi gå til? Allah andra religioner? Nyåndelighet? Vitenskaplig rasjonalisme? ”Du har det evige livets ord, vi tror og vet at du er Guds Hellige”. Trenger bare en Messias. En Rabbi får holde. God nok profet for meg. Bedre Buddah behøves ikke. Ikke her i gården. Ikke her på berget, ikke for denna karen nei. Ikke for meg og Petter, Jeg vil være Christen. Du få`kke flytta oss. Om Dovre faller. Om vi snubler og detter. Om vi reiser oss igjen. ”Om tusen faller ved din side, titusen ved din høyre hånd” Jeg faller inn i deg. Du er så velsigna myk. I dine hender, Herre Gud, overgir jeg min ånd.

La oss ta med enda et dikt av Rolf Jakobsen:

DE GAMLE DAMER

De unge kvinnene med lynsnare føtter, hvor blir det
av dem?

De som har knær som små kyss og sovende hår?

Langt ut i tiden når de er blitt stille
gamle damer med smale hender og går langsomt i
trappene

med store nøkler og ser sig omkring
og snakker til små barn ved kirkegårdsportene.

I det fremmede store landet hvor vintrene er lange
og ingen mere skjønner deres sprog.

Bøy dig dypt og hils dem med ærbødighet for
de bærer det med sig ennå som en duft,

et hemmelig bitt i kinnet, en nerve inne i
håndflatene etsteds som røper dem

Ære være Faderen og Sønnen og den Hellige Ånd, som var og er og være skal; en sann Gud fra evighet til evighet, amen !